

NOTA VAN ANTWOORD – VRIJE OESTERVISSERIJ, OOSTERSCHELDE

Ambtshalve aangebrachte wijziging t.o.v. het ontwerpbesluit:

Indien er bij een aanvraag van een Wnb-vergunning sprake is van mogelijke effecten door stikstofdepositie, dient het bevoegd gezag haar besluit te baseren op berekeningen met de op dat moment verplicht gestelde versie van Aerius Calculator. Tijdens deze lopende procedure is per 10 januari 2022 (wijziging Regeling natuurbescherming, Staatscourant nr. 713) voor de bepaling van de stikstofdepositie Aerius versie 2021 van kracht geworden. Dit betekent dat voor alle 32 vergunningaanvragen de bijlagen 2 (Aeriusberekening) en 3 (Toelichting op de Aeriusberekening) zijn vervangen door een op Aerius 2021 gebaseerde versie. In alle vergunningen is ook de tekst van paragraaf 2.3 Stikstofdepositie hierop aangepast.

Bij alle 32 vergunningaanvragen zijn de met Aerius 2021 berekende effecten van stikstofdepositie beperkter dan de effecten zoals berekend met Aerius 2020. De berekende toename van stikstofdepositie op een stikstofgevoelig habitatype betreft namelijk niet langer 5 hexagonen, maar slechts 1 hexagoon. Op dit hexagoon is er geen sprake overschrijding van de kritische depositiewaarde (KDW). De resterende afstand tot de KDW (ca. 41 mol/ha/jaar) is ruim voldoende om, ook in cumulatie, significant negatieve effecten te kunnen uitsluiten. De verplichte herberekening van stikstofdepositie met Aerius versie 2021 leidt dus niet tot andere conclusies en staat daarom de definitieve vergunningverlening niet in de weg.

ONTVANGEN ZIENSWIJZEN

NAAM INSPREKER: Vereniging Natuurmonumenten (mede namens de Zeeuwse Milieu Federatie)

Ingebrachte punten:

1A.

De stikstofdepositie veroorzaakt door activiteiten van alle 32 vergunningen 'Oestervisserij' tezamen resulteert in een cumulatief effect dat in de passende beoordeling in het geheel niet wordt beoordeeld en daarmee in het totale effect niet wordt meegewogen. Dat laatste lijkt ons niet alleen een inhoudelijke, maar ook een procedurele tekortkoming aangezien de vergunningen gezamenlijk zijn aangevraagd en allen betrekking hebben op precies dezelfde activiteit, en daarom ook in één passende beoordeling zijn beschreven.

Reactie: Dat er sprake is van coördinatie, inhoudelijk dezelfde activiteit en daarbij ook eenzelfde of gezamenlijke passende beoordeling (exclusief stikstof), betekent niet dat daarmee ook sprake is, of zou moeten zijn, van een gezamenlijke aanvraag die ook inhoudelijk als één geheel moet worden beoordeeld. Het is elke rechtspersoon toegestaan om zelfstandig een Wnb-vergunning aan te vragen. Er is hier sprake van 32 door afzonderlijke rechtspersonen ingediende verzoeken tot vergunningverlening, elk met een eigen stikstofberekening. Er is hierdoor geen sprake van een procedurele en/of inhoudelijke tekortkoming.

Conclusie/consequentie: Geen nadere specifieke reactie vereist.

1B.

De belasting met stikstof dient zorgvuldig en in cumulatie te worden berekend.

Reactie: Een zorgvuldige berekening van de stikstofbelasting is inderdaad een vereiste. Naar mijn mening is dat bij deze aanvraag ook gebeurd en is deze berekening in de bijgevoegde toelichting voldoende onderbouwd en verantwoord. Een uitkomst bij de individuele aanvragen van 0,00 mol/ha/jr op de meeste hexagonen sluit een ecologisch effect van de emissies uit. Daarmee is ook direct een verdere toetsing op cumulatie van stikstofdepositie niet nodig. Voor de enkele hexagonen met een depositietoename zijn de aanvragen voor de oestervisserij ook cumulatief beschouwd, met de eindconclusie dat negatieve effecten zijn uit te sluiten.

Conclusie/consequentie: Geen nadere specifieke reactie vereist.

1C.

Stikstofdeposities dienen nauwkeurig gemonitord en gedocumenteerd te worden middels een zorgvuldige registratieplicht van vaaruren.

Reactie: In voorschrift 5 van de vergunning is opgenomen dat de activiteit moet worden uitgevoerd zoals aangevraagd en passend beoordeeld. Dat geldt dus ook voor het maximale aantal visuren op de diverse locaties zoals opgenomen in de stikstofberekeningen. In voorschrift 16 is bepaald dat er enkel mag worden gevisd met een in werking zijnde black box. Op basis hiervan kan altijd worden gecontroleerd hoeveel uren er op welke plek is gevisd. Daarnaast is in voorschrift 20 bepaald dat de vergunninghouder een administratie moet voeren met daarin alle documenten die betrekking hebben op deze vergunning en op de naleving van de voorschriften 11 t/m 19, in het bijzonder de voorschriften 11 t/m 14 en 16. Met deze informatie is toezicht en, waar noodzakelijk, handhaving mogelijk.

Met de nauwkeurige berekeningen via AERIUS Calculator en voorgenoemd toezicht (mede op basis van de informatie zoals opgenomen in de toelichting bij deze berekeningen) is het niet vereist om aanvullend ook nog fysiek de stikstofdeposities te monitoren en te documenteren.

Conclusie/consequentie: Geen nadere specifieke reactie vereist.

1D.

De cumulatie met andere activiteiten wordt in de passende beoordeling wel erg gemakkelijk weggeschreven, waardoor de totale cumulatieve effecten wederom niet gewogen kunnen worden. Zo wordt in de passende beoordeling en in de stikstofberekeningen in het geheel geen rekening gehouden met de cumulatieve effecten van de stikstofdepositie van vergunningen voor oestervisserij op niet-verhuurde gronden, met de depositie van de oestervisserij op verhuurde gronden en met de depositie van andere activiteiten, zoals bijvoorbeeld de garnalenvisserij.

Reactie: Beoordeling op eventuele cumulatieve effecten behoeft alleen plaats te vinden als er sprake is van (niet significante) effecten of (na mitigatie) resteffecten. Als er, zoals hier, geen sprake is van effecten kan er ook geen sprake zijn van cumulatie daarvan. Daarnaast geldt dat de in de zienswijze genoemde reeds in uitvoering zijnde vergunde en/of o.b.v. het hier relevante N2000-beheerplan toegestane activiteiten worden geacht in de achtergronddepositie te zijn opgenomen; daarmee is niet vereist dat zij (nogmaals) in een cumulatieve beoordeling te worden betrokken.

Conclusie/consequentie: Geen nadere specifieke reactie vereist.

1E.

Bij de ingediende Aeriusberekeningen en de toelichting zijn vraagtekens te zetten: er wordt vanuit gegaan dat slechts de depositie van de vaarbewegingen in de – ten onrechte als hoofdvaargeulen aangeduide - vaargeulen hoeven te worden berekend. Uit constante jurisprudentie blijkt dat de depositie berekend moet worden totdat het vaartuig deel uitmaakt van het verkeersbeeld. Bij vaartuigen, zeker in de Oosterschelde, hoeft dat niet samen te vallen met een vaargeul aangezien in die vaargeulen slechts geringe aantallen andere vaartuigen varen.

Reactie: In tegenstelling tot wat de zienswijze aangeeft, worden de vaarbewegingen op de reguliere vaarroutes (zie de vaarweginformatie op de website van Rijkswaterstaat) binnen het werken met het instrument van AERIUS Calculator *niet* betrokken in de stikstofberekeningen. Deze vaarbewegingen worden beschouwd als 'opgenomen in het heersende verkeersbeeld' en conform de invoerinstructies voor Aerijs buiten beschouwing gelaten. In de aangeleverde Aerijs-berekeningen zijn dus nadrukkelijk enkel de vaarbewegingen opgenomen die niet tot het heersende verkeersbeeld gerekend kunnen worden (dus vallend buiten de reguliere vaarroutes).

Conclusie/consequentie: Geen nadere specifieke reactie vereist.

1F.

Vanuit ecologisch perspectief zijn er een aantal zorgpunten die tijdens visserijactiviteiten moeten worden meegenomen. Voor soorten waarvan de aantallen of areaal onder de instandhoudingsdoelen liggen, dient te allen tijde het voorzorgsprincipe te worden toegepast.

Reactie: Toepassing van het voorzorgsprincipe is alleen vereist als er sprake is van een mogelijk significant negatief effect van de aangevraagde activiteit en er tegelijkertijd onvoldoende gegevens zijn voor een passende beoordeling en/of het

kunnen bepalen en kunnen opleggen van effectieve mitigatie. Die situatie is hier niet van toepassing. Voor mij volstaat de ingediende PB en is er geen aanleiding om het voorzorgsprincipe toe te passen.

Door de insprekers wordt voorts niet nader inhoudelijk beargumenteerd en gespecificeerd op welke aspecten of effectanalyses het voorzorgsbeginsel toegepast had moeten worden.

Conclusie/consequentie: Geen nadere specifieke reactie vereist.

1G.

Er moet met vogelsoorten als de Scholekster en het areaal habitatype grote baaien rekening worden gehouden.

Reactie: Er is met deze instandhoudingsdoelen rekening gehouden. In de paragrafen 8.1 (habitatype H1160 Grote Baaien) en 8.3 (vogels, inclusief scholekster) zijn de mogelijke effecten van de oestervisserij passend beoordeeld, met als conclusie dat significant negatieve effecten zijn uit te sluiten. Deze conclusie deel ik.

Conclusie/consequentie: Geen nadere specifieke reactie vereist.

1H.

Specifieke belangrijke habitatstypen zoals zeegrasvelden moeten goed gemonitord worden om verspreiding en voorkomen inzichtelijk te hebben.

Reactie: Voorschrift 15 van de vergunningen betreft een algeheel verbod voor het vissen in zeegrasvelden, dus ook in mogelijk nieuw ontstane velden. Het ligt daarnaast niet in de rede om in het kader van deze vergunningen een monitoringverplichting op te nemen voor individuele vergunninghouders. Monitoring van de N2000-instandhoudingsdoelen is een verantwoordelijkheid van de provincie of van de eigenaar(s)/beheerder(s) van het gebied op basis van het beheerplan Deltawateren 2016-2022 (Algemeen Deel, paragraaf 9.1).

Conclusie/consequentie: Geen nadere specifieke reactie vereist.

1I.

Er zou geen bevissing van oesterbanken op plaatranden moeten plaatsvinden, omdat de aanwezigheid van deze oesterbanken de afkalving van de plaatranden vertragen.

Reactie: Met uitzondering van De Kom is in de Oosterschelde het bevissen van droogvallende platen niet toegestaan. In de passende beoordeling is specifiek aandacht besteed aan eventuele bevissing van platen en plaatranden, met als conclusie dat significant negatieve effecten zijn uit te sluiten (zie 8.1.2.2 Beoordeling effecten op areaal droogvallende platen (zandhonger).) Deze conclusie deel ik.

Conclusie/consequentie: Geen nadere specifieke reactie vereist.

1J.

In de passende beoordeling wordt vermeld dat de vissers ook bevoegd zijn om de Platte Oester aan te landen. Echter, dit betreft een inheemse soort die in aantallen nog herstellende is. Deze oestersoort als bijvangst toestaan, is daarom ongepast.

Reactie: De platte oester is geen zelfstandig Natura 2000-instandhoudingsdoel en ook geen typische soort in de kwaliteitsbeschrijving van het habitatype H1160 Grote Baaien. De soort is daarom geen eigenstandig te toetsen element in de passende beoordeling van deze vergunning. Het is een soort die o.b.v. de Visserijwet bevestigd mag worden.

Conclusie/consequentie: Geen nadere specifieke reactie vereist.

NAAM INSPREKER: Vereniging van beroepsvissers op Oosterschelde, Westerschelde en Voordelta

Ingebrachte punten:

2A.

De kreeftenvisserij is zeer lokaal en vraagt een hele speciale biotoop. Verspreid over de Oosterschelde zijn verschillende hotspots aangemerkt als meest geschikte locatie. Nadeel is dat deze hotspots zijn begrensd door aan de ene kant een dijk en aan de andere kant een tonnenlijn van RWS. In de praktijk zijn het smalle stroken waarbinnen de visserij plaatsvindt. Het kreeftenbestand is zeer kritisch, reden waarom met EFMZV-subsidie een groot meerjarig onderzoek is gestart door het WUR te Yerseke. In samenwerking met OWV-leden wordt ingezet op het versterken van het visserijbeheer via het eigen visplan. Een goede bestandsschatting is hiervoor van belang, maar het inzicht in de status van het kreeftenbestand ontbreekt. Ook wil OWV met overheid en andere belanghebbenden in gesprek over de ontwikkelingen van het kreeftenbestand en extra beheermaatregelen nemen. In het Visplan van OWV staan maatregelen en beperkingen om buiten het kreeftenseizoen de kreeftenhotspots te ontzien. Inspreker zou willen dat de kreeftenhotspots in de Oosterschelde jaarrond gespaard worden van oestervisserij met korren. Dit om de eventuele bijvangst te minimaliseren en om zo de natuurlijke biotoop in stand te houden op de desbetreffende hotspots.

Reactie: Kreeften en hun specifieke habitats zijn niet aangewezen als, of maken geen onderdeel uit van, een Natura 2000-instandhoudingsdoel waarop de toetsing plaatsvindt o.b.v. art. 2.7, lid 2, van de Wnb. Om deze reden zijn kreeften en hun habitats geen onderwerp in mijn afwegingen bij het verlenen van deze vergunningen betreffende de vrije oestervisserij op de Oosterschelde.

Conclusie/consequentie: Geen nadere specifieke actie vereist.